

Återuppbygg försvaret!

Med försvarsnedläggningen till tre procent av vad som fanns för 15 år sedan gör sig Sverige försvarslöst mot utpressning från stormakter. Sverige kunde inte försvara svenska medborgare genom att vägra transportera amerikansk militärmateriel på Estonia. Sverige kunde inte heller vägra lämna ut två egyptier till Rumsfelds mordkommando på Bromma flygplats. Två katastrofer, flodkatastrofen i Asien och orkanen över Sydsverige, har visat att samhället behöver de militära enheter som är på väg att läggas ned. Partiledare Ulf Sandmark anser att det enda raka, i det kaos som uppstått, är att riva upp försvarsbeslutet. Försvaret bör ses som en del av infrastrukturen, skol- och integrationspolitiken och användas för att stärka landets ekonomi på djupet.

Redan 1925 års beslut att lägga ned försvaret ledde till att Sveriges försvarsförmåga vid andra världskrigets inledningskede inte var ”god” och tvingade landet till stora äventyrliga eftergifter. 2004 års försvarsbeslut kommer att visa sig vara lika fel och under intryck av kriser förr eller senare kommer att återtas. Det måste göras nu, innan fler katastrofer inträffar, framför allt sådana storpolitiska kriser som hotar våra medborgare med död, förstörelse och fattigdom. Det bör göras innan ännu mer dyrköpt kompetens och försvarmateriel bokstavligen slumpas bort, som man gjorde med de svenska fältsjukhus, som hade behövts för hjälp till tsunamioffren eller de mobila reservkraftverk, som slogs sönder för att de ej kunde säljas i avsaknad av EU-märkning.

Sverige skall kunna visa sin solidaritet mer handgripligt och inte tvingas inskränka oss till att enbart hjälpa offren i efterhand. Det är det försvaret är utrustat för. Varje insatt person vet att krig mest är transporter, underhåll, ordnande av boende, utspisning, telekommunikationer, byggande, reparationer och organisation. Själva striden kan vara över på några timmar, för de flesta även överlevande soldater på någon minut. Våra militära resurser betyder att vi i praktiken kan upprätta ett samhälle för tusentals personer var som helst i Sverige, och i viss mån även utomlands, för att hjälpa till vid katastrofer.

Försvaret utförde mycket för att få samhällena som drabbats av stormen i Sydsverige att fungera. Men försvaret kunde gjort mycket mer om det tillåtit göra sin plikt att värna. Flera månader efter stormen saknade människor el och telefon. Det måste vara en samhällsuppgift att vid katastrofer se till att liv och arbete snabbt kan komma igång igen.

Försvarets hemvärn och frivilligorganisationer utför ett oundgängligt arbete. Inget kan ersätta deras lokalkännedom och förmåga att snabbt vara till hands för räddningsledarna och räddningstjänst vid stora katastrofer. Men samtidigt behövs de vid sina ordinarie arbetsplatser. Företagen har inte

marginaler att flytta på leveranstider och kan inte undvara sin personal till räddningsinsatser under längre tid utan stora kostnader.

Därför behövs försvarets ordinarie förband för att hjälpa till vid uthålliga insatser. Det har visat sig vid stora skogsbränder, översvämningar och oljekatastrofer.

Det är landets totala förmåga att ställa upp vid nödlägen som gör bosättning och näringsliv möjligt i ett land med så hårt klimat som Sverige. Försvarets förmåga, att upprätta ”mobila samhällen” på hela territoriet från fjäll till kust, är en trygghet som gör det möjligt människor att riskera oväder och andra påfrestningar. Om försvaret dras ned, innebär det att samhällets infrastruktur för att bygga och bo ända uppe i fjällvärlden, i skogarna och havsbandet minskas. Det kan leda till tillbakadragning av boende och näringsliv från isolerade byar till städer och platser där det finns tillräcklig infrastruktur för att alltid garantera försörjning med ambulans-transporter, el, tele, godstransporter, bostäder, VVS och lokaltrafik. Den tillbakadragningen av utrymmet för civilisation kommer att leda till sämre inkomstmöjligheter, krympande skattebaser och ökade fastighetspriser i tätorterna.

Början till yrkesutbildning

Försvaret ingår i Sveriges infrastruktur och ekonomi på fler sätt. Utbildning är grunden för vår levnadsstandard och det är dags att framhålla den militära utbildningens betydelse. Det finns ingen anledning att upprätthålla brandväggarna mellan den militära utbildningen och skolan. Den militära utbildning, som värnpliktiga genomgår är en praktisk tillämpning av allt som skolan lärt ut i huvudsak teoretiskt. Den går ut på att hantera fordon och maskiner i alla möjliga svåra omständigheter. Det är en mycket viktig utbildning, speciellt om den tillvaratas och utvecklas, för att kunna utveckla samhälle och näringsliv i Sverige.

Den militära utbildningen kompletterar även skolans kulturella och sociala fostran. Hur många kurser innehåller inte så kallade fallövningar, där deltagare skall lära sig att lita på att bli uppfångade av andra kursdeltagare. Sammanhållning krävs för att lära sig hålla en linje, vare sig det är en skallgångskedja, brandgata eller militär försvarslinje.

Integration

Inte minst viktig är värnplikten för integrationen av invandrarna. Värnplikten är den period då man gör något för hela samhället och genom försvaret internationella verksamhet också något för hela världen. För integration och sammanhållning behöver landet samlas kring viktiga projekt, som nu att rädda skogsnäringen i Sydsverige. Men även andra inre kolonisationsprojekt, som byggandet av järnvägarna: Europakorridoren, Nordiska triangeln och, för utveckling av den tunga industrin, bågen runt Bottenviken. Försvaret är ett sådant gemensamt projekt, speciellt om ingenjörskunnandet och tekniska utbildning sätts i centrum för att utveckla kompetensen att bygga landet. Denna centrala fredsskapande förmåga har använts från bygget av Göta kanal till svenska ingenjörskörernas insatser i Bosnien och i Kosovo.

En allmän utbildning

Den banbrytande teknikutveckling som görs för försvaret har samma funktion som att bryta ny mark för mänsklig odling. Förutsättningen är att de militära tekniker och värnpliktiga, som först kommer i kontakt med den nya tekniken, integreras och vidareutbildas i våra universitet, högskolor och andra teknikerutbildningar.

Detta hämmas av en tendens till isolering av den militära utbildningen från skolväsendet. Det går i hög grad tillbaka till en ovilja inom arbetarrörelsen mot militären sedan de tragiska Ådalshändelserna 1931. Denna isolering av militären motverkar sitt demokratiska syfte och kommer att bli mycket värre genom den nu beslutade neddragningen av försvaret till en mycket liten styrka, som i praktiken bygger på frivillighet.

Det finns en annan stark strömning inom arbetarrörelsen för ett folkförsvar. Den bygger på att göra den allmänna värnplikten till en stabiliserande, integrerande faktor i inrikespolitiken. Vänstern, med sin agitation för andra folks rätt att militärt försvara sig, borde kunna ansluta sig till en sådan tanke.

Försvarsnedläggning lagom till kriget

Grundfrågan återstår: Det är fel att anta att det saknas större militära hot inom de närmaste årtiondet. Det bygger på ett grundantagnade om att vi har samma värderingar som stormakterna och att de även sinsemellan är överens. Det står klart, efter utlämningen på Bromma flygplats av de två terroristmisstänkta egyptierna till en amerikansk specialstyrka som också fungerar som mordpatrull, att värdegemenskapen saknas i frågan om Genevekonventionen för behandlingen av fångar. Precis, som många ledande officerare i USA vittnat om, är Sverige beroende av att Genevekonventionen upprätthålls. För våra soldater, som i många länder är beredda att

riskera våra liv, är Genevekonventionen det enda skyddet om de blir tillfångatagna.

Denna grundval för civiliserat uppträdande i krig försvaras inte av Bushadministrationen, vilket framgår inte bara av behandlingen av fångar på Guantanamo och Abu Graibh-fängelset utan av flera av Vita husets PM och utnämningen av en av PM-författarna till ny justitieminister.

Det finns ingen värdegemenskap med den Bushdoktrin som tillåter preventiva krig (även med kärnvapen) mot länder som ej kan skydda sig mot terrorism, dvs härbärgerar terrorister med eller mot sin vilja. Bushdoktrinen är oförenlig med svensk territoriell suveränitet och med Westfaliska fredens princip att behandla små och stora stater likvärdigt.

Detta är speciellt allvarligt med tanke på den sällan berörda frågan om surrogatkrigföring, dvs de kallakrigsfientligheter som bedrevs av stormakterna mot varandra genom stöd till föregivet självständiga terrorgrupper. I många länder i Västeuropa höjs nu varnande röster för fortsättningen på Allen Dulles politik att efter kriget enrollera stora kontingenter av nazister och fascister, bl.a. till Nato-nätverket Gladio. De och deras efterföljare har använts i Latinamerika och Västeuropa till destabilisering, kallad spänningens strategi.

De enorma amerikanska underskotten, mångmiljonarbetslösheten i Europa och sociala kriser i öst gör att det inte heller är självklart att stormakternas intressen alltid skall vara desamma som de svenska eller andra småstaters. Den amerikanske presidentkandidaten Lyndon LaRouche betonar att samma synarkistiska intressen, som använde 1930-talets depression för att ta till undantagstillstånd, diktatur och krig för att försöka vinna ekonomiska fördelar, är de yttersta beskyddarna av terroristkontrollörerna i Gladionätverken och de som nu använder terrorismen som ursäkt för att åter ta till samma metoder.

Svenska regeringen kunde inte försvara Estonias besättning och passagerare från de amerikanska påtryckningarna att frakta krigsmateriel. Med ett ännu svagare försvar saknas den yttersta garanten för att Sverige skall stå emot utländska påtryckningar som äventyrar svenska liv.

Utan eget försvar kan Sverige bara se på om t.ex. Baltikums suveränitet kränks inför utsikterna att Kaukasus och Centralasiens pipelinekrig flyttar hit, när den rysk-tyska gasledningen börjar byggas på Finska vikens och Östersjöns botten.

Tiderna är oroliga och vi behöver ett försvar för att kunna stärka de mänskliga rättigheterna, Genevekonventionen och Westfaliska fredens principer, inte minst i de atlantiska förbindelserna.

Erfarenheterna från återuppbyggnaden av försvaret efter 1925 års beslut visar att det inte går att vänta. Återtagningen av vår försvarsförmåga måste göras i fredstid. När krisen redan är ett faktum är varje upprustning provokativ och eskalerar konflikten. Därför görs i praktiken aldrig någon återuppbyggnad förrän det smäller eller att det på annat sätt står klart att kriget skall börja.

Det tar 15-25 år att bygga upp en armé beroende på hur många årsklasser som skall ingå. Det enda rimliga är att försvaret behålls på en nivå som gör att hela landet kan försvaras mot både katastrofer och militära hot.